

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1053

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de deelname van een Hamas-handlanger aan een Nederlandse handelsmissie* (ingezonden 28 november 2023).

Antwoord van Minister **Bruins Slot** (Buitenlandse Zaken) en van Minister **Van Leeuwen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 16 februari 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Pro-Hamas-activist Abou Rashed mocht deelnemen aan Nederlandse handelsmissie in Qatar»?¹

Antwoord

Ja.

Vraag 2 en 3

Klopt het dat Abou Rashed deelnam aan de handelsmissie naar Qatar in 2020? Zo ja, in welke hoedanigheid?

Wie heeft deze Hamas handlanger uitgenodigd om deel te nemen aan de handelsmissie? Met welk doel schoof hij aan bij de delegatie?

Antwoord 2 en 3

De heer Abou Rashed was op introductie van één van de missiedeelnemers aanwezig bij programmaonderdelen van de handelsmissie. In het kader van handelsmissies kunnen deelnemers zakelijk contacten uitnodigen. Er is geen uitnodiging verstrekt door de Nederlandse overheid. Abou Rashed was toevoorder bij programmaonderdelen, hij had geen rol en was ook geen deelnemer aan de handelsmissie.

Vraag 4

Heeft de Hamas-activist en fondsenwerver Abou Rashed ooit enige adviseerende rol gehad binnen de Nederlandse overheid? Zo ja, welke?

¹ CarelBrendel.nl, 27 november 2023, <https://www.carelbrendel.nl/2023/11/27/pro-hamas-activist-abou-rashed-mocht-deelnemen-aan-handelsmissie-in-qatar/>.

Antwoord 4

Nee, er is geen informatie of indicatie die wijst op een adviserende rol van de heer Abou Rashed voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Vraag 5

Bij welke ontmoetingen was Abou Rashed tijdens de handelsmissie aanwezig? Wat was zijn inbreng tijdens die ontmoetingen?

Antwoord 5

De heer Abou Rashed was op introductie van één van de missiedeelnemers aanwezig bij programmaonderdelen van de handelsmissie. Het betrof een presentatie van Nederlandse missiedeelnemers, een netwerkreceptie, een bezoek aan Qatar University, een bezoek aan de Qatar Olympic Committee en een ronde tafel bijeenkomst. Abou Rashed was toevoorder bij deze programmaonderdelen, hij had geen rol en was ook geen deelnemer aan de handelsmissie.

Vraag 6, 7 en 8

Hoe kan het dat een Hamas handlanger, die van Hamas-leider Haniyeh een onderscheiding kreeg, voor de handelsmissie werd uitgenodigd? Kunt u aangeven waarom deze man – die publiekelijk al sinds 2010 met Hamas werd geassocieerd – mocht aanschuiven bij de ambassadeur? Wat was er op het departement bekend over Abou Rashed en zijn banden met Hamas, op de vooravond van de handelsmissie?

Antwoord 6, 7 en 8

De ambassade en het ministerie waren niet betrokken bij het uitnodigingsbeleid.

Bij een handelsmissie kunnen deelnemers zakelijke contacten uitnodigen. Daarbij kan het voorkomen dat zij zich kort van tevoren aanmelden of zich pas ter plekke als toevoorder melden. Een toetsing van zakelijke contacten en toevoorders op individueel niveau is praktisch niet uitvoerbaar, mede vanwege de grote aantallen. De aanwezigheid van de heer Abou Rashed bij onderdelen van de handelsmissie was niet voorzien en achteraf gezien zeer ongelukkig.

De handelsmissie naar Qatar is georganiseerd door een zogenoemd Partners-International-Business-cluster (PIB): dit is een groep van Nederlandse bedrijven. Deze activiteiten worden georganiseerd met financiële steun van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Het Orange Sports Forum (OSF) coördineerde dit PIB-cluster, deze handelsmissie en de werving van deelnemers. De ambassade ondersteunde het OSF bij de totstandkoming van het programma.

Vraag 9

Zijn er ten aanzien van Abou Rashed ooit ambtsberichten of waarschuwingen van de AIVD op het departement terecht gekomen?

Antwoord 9

De AIVD doet geen uitspraken over individuele gevallen of individuele rapportages.

Vraag 10

Is er Nederlands belastinggeld via Abou Rashed en/of tussenpersonen bij de terroristen van Hamas beland? Kunt u dat uitsluiten?²

Antwoord 10

Voor zover bekend bij het ministerie is er geen Nederlands belastinggeld naar Abou Rashed gegaan noch via hem naar Hamas gegaan.

---

² Algemeen Dagblad, 28 juni 2023, «Vanuit een flatje in Leidschendam doneerden vader en dochter, volgens justitie, miljoenen euro's aan Hamas», <https://www.ad.nl/binnenland/vanuit-een-flatje-in-leidschendam-doneerden-vader-en-dochter-volgens-justitie-miljoenen-euros-aan-hamas~a68d2e50>.

Vraag 11

Wat gaat u doen om te voorkomen dat Hamas handlangers zomaar uitgenodigd worden, of aanschuiven, bij Nederlandse handelsmissies?

Antwoord 11

We blijven ons uiterste best doen dit in de toekomst te voorkomen. Vooropgesteld wordt dat beoogde deelnemers aan een handelsmissie voorafgaand aan de missie een procedure dienen te doorlopen onder regie van de RVO. Handelsmissies georganiseerd door de RVO staan open voor inschrijving door ondernemingen of instellingen die ingeschreven staan in het handelsregister van de bevoegde Kamer van Koophandel in Nederland. De inschrijver dient bij aanmelding aan te geven kennis te hebben genomen van de OESO-richtlijnen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en hiernaar te handelen. Meer informatie over de voorwaarden voor inschrijving van een handelsmissie is te vinden op de website van de RVO.³

---

³ Voorwaarden deelname handelsmissie met en zonder bewindspersoon (rvo.nl)